

Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta 22.09.2021 § 4

§ 4

Vuoden 2022 talousarvio, hyvinvoinnin ja terveyden toimiala

Valmistelijat / lisätiedot:
Ekblad Tua
Luukko Olli-Pekka
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Vaihde 09 816 21

Päätösehdotus

Perusturvajohtaja Svahn Sanna

Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta

- 1
esittää kaupunginhallitukselle liitteen mukaisen talousarvion vuodelle 2022
- 2
antaa vanhusneuvostolle, vammaisneuvostolle sekä raha-asia-aloitteisiin esityslistan liitteiden mukaiset vastaukset esityksiin
- 3
oikeuttaa toimialan esikunnan tekemään tarvittavat tekniset tarkistukset.

Käsittely

Esittelijän kokouksessa tekemät muutokset on huomioitu pöytäkirjassa ja liitteessä.

Puheenjohtaja Värmälän kannattamana teki seuraavan ehdotuksen:

esittää kaupunginhallitukselle liitteen mukaisen talousarvion vuodelle 2022 seuraavin täsmennyksin: a) Terveysasemapalveluiden ja mielenterveyspalveluiden saavutettavuuden parantaminen kirjataan terveyspalvelujen painopisteeksi. Hoitovelan purkamiseksi ja koronakriisin myötä kasvaneen palvelutarpeeseen vastaamiseksi on varattava tarvittavat resurssit. Lautakunta seuraa saavutettavuutta ja palvelutarpeen kehitystä säännöllisesti kokouksissaan. b) Koronan jälkihoidossa onnistuminen edellyttää panostuksia lasten, nuorten ja perheiden palveluihin. Lautakunta ehdottaa, että koulu- ja opiskelijaterveydenhuoltoon varataan riittävät määrärahat suositusten mukaisiin mitoituksiin ja että perheneuvolan ja Nupolin palveluiden saatavuus varmistetaan tarvittaessa myös vakansseja lisäämällä. Lisäksi lautakunta korostaa, että neuvolan, nuorten päihdepalveluiden ja lasten mielenterveyspalveluiden toimintaedellytykset on varmistettava. Tämä tukee myös tavoitetta vähentää lastensuojelun raskaampien palveluiden tarvetta. c) Ikäihmisten hoiva-asumiseen pääsyn ongelmat on ratkaistava. Sekä kotihoidon että asumispalveluiden on järjestyttävä tarpeen mukaisesti kohtuullisessa ajassa. Jorvin päivystyksen toimintaa tulee sujuvoittaa ja Espoon sairaalan toimintaedellytyksiä tulee parantaa tarvittaessa myös vakansseja lisäämällä. d) Sosiaalihuoltolain ja vammaispalvelulain mukaiset kuljetuspalveluiden ongelmat tulee ratkaista, jotta ikäihmiset ja vammaiset saavat tarvitsemaansa palvelua.

Lautakunnan näkemyksen mukaan kyytien yhdistelyn tulee jatkossakin perustua vapaaehtoisuuteen ja kannustimiin. Lisäksi vammaisten asumispalveluihin sekä työ- ja päivätoimintaan on varattava riittävät resurssit. e) Lautakunta kiinnittää huomiota haasteisiin työvoiman saatavuuden ja henkilöstön pysyvyyden saralla. Työvoimapulalla on kielteisiä vaikutuksia palveluiden saatavuuteen ja laatuun. Työvoiman saatavuutta ja henkilökunnan pysyvyyttä on pystyttävä parantamaan ja tarvittaessa tähän on varattava myös taloudellisia resursseja. f) Lautakunnalle raportoidaan koronan aiheuttaman hoitovelan sekä hyvinvointi- ja mielenterveysvaikutusten purkamisesta, lääkäri-, hoitaja- ja T3-tilanteesta terveysasemittain, Taloudellisesti kestävä Espoo -ohjelman toteuttamisesta sekä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen valmistelusta säännöllisesti. Vuoden 2022 ensimmäisen osavuositarkastuksen yhteydessä arvioidaan koronan jälkihoidon ja talousarviossa tunnistettujen riskien tilanne.

Päätös

Hyvinvoinnin- ja terveyden lautakunta

1

esittää kaupunginhallitukselle liitteen mukaisen talousarvion vuodelle 2022 seuraavin täsmennyksin:

- a) Terveysasemapaalveluiden ja mielenterveyspalveluiden saavutettavuuden parantaminen kirjataan terveyspalvelujen painopisteeksi. Hoitovelan purkamiseksi ja koronakriisin myötä kasvaneen palvelutarpeeseen vastaamiseksi on varattava tarvittavat resurssit. Lautakunta seuraa saavutettavuutta ja palvelutarpeen kehitystä säännöllisesti kokouksissaan.
- b) Koronan jälkihoidossa onnistuminen edellyttää panostuksia lasten, nuorten ja perheiden palveluihin. Lautakunta ehdottaa, että koulu- ja opiskelijaterveydenhuoltoon varataan riittävät määrärahat suositusten mukaisiin mitoituksiin ja että perheneuvolan ja Nupolin palveluiden saatavuus varmistetaan tarvittaessa myös vakansseja lisäämällä. Lisäksi lautakunta korostaa, että neuvolan, nuorten päihdepalveluiden ja lasten mielenterveyspalveluiden toimintaedellytykset on varmistettava. Tämä tukee myös tavoitetta vähentää lastensuojelun raskaampien palveluiden tarvetta.
- c) Ikäihmisten hoiva-asumiseen pääsyn ongelmat on ratkaistava. Sekä kotihoidon että asumispalveluiden on järjestettävä tarpeen mukaisesti kohtuullisessa ajassa. Jorvin päivystyksen toimintaa tulee sujuvoittaa ja Espoon sairaalan toimintaedellytyksiä tulee parantaa tarvittaessa myös vakansseja lisäämällä.
- d) Sosiaalihuoltolain ja vammaispalvelulain mukaiset kuljetuspalveluiden ongelmat tulee ratkaista, jotta ikäihmiset ja vammaiset saavat tarvitsemaansa palvelua. Lautakunnan näkemyksen mukaan kyytien yhdistelyn tulee jatkossakin perustua vapaaehtoisuuteen ja kannustimiin. Lisäksi vammaisten asumispalveluihin sekä työ- ja päivätoimintaan on varattava riittävät resurssit.
- e) Lautakunta kiinnittää huomiota haasteisiin työvoiman saatavuuden ja henkilöstön pysyvyyden saralla. Työvoimapulalla on kielteisiä vaikutuksia palveluiden saatavuuteen ja laatuun. Työvoiman saatavuutta ja henkilökunnan pysyvyyttä on pystyttävä parantamaan ja tarvittaessa tähän on varattava myös taloudellisia resursseja.
- f) Lautakunnalle raportoidaan koronan aiheuttaman hoitovelan sekä

hyvinvointi- ja mielenterveysvaikutusten purkamisesta, lääkäri-, hoitaja- ja T3-tilanteesta terveysasemittain, Taloudellisesti kestävä Espoo -ohjelman toteuttamisesta sekä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen valmistelusta säännöllisesti. Vuoden 2022 ensimmäisen osavuositarkistuksen yhteydessä arvioidaan koronan jälkihoidon ja talousarviossa tunnistettujen riskien tilanne.

2

antaa vanhusneuvostolle, vammaisneuvostolle sekä raha-asia-aloitteisiin esityslistan liitteiden mukaiset vastaukset esityksiin

3

oikeuttaa toimialan esikunnan tekemään tarvittavat tekniset tarkistukset.

Selostus

Lautakunnan päätettäväksi tuodaan esitys talousarvioksi vuodelle 2022 sekä vastaukset raha-asia-aloitteisiin, vammaisneuvoston ja vanhusneuvoston esityksiin.

Talousarvioesitys on laadittu noudattaen kaupungin konsernihallinnon taloussuunnitelman laadintaohjetta vuosille 2022–2024 sekä kaupunginjohtajan vuoden 2022 talousarvion sekä vuosien 2023–2024 taloussuunnitelman kehysohjetta. Kaupunginhallitus käsittelee talousarvion kehysten 2022–2024 sekä veroprosentit vuodelle 2022 kokouksessaan 11.10.2021. Kaupunginvaltuusto hyväksyy talousarvion kehysten 2022–2024 sekä veroprosentit vuodelle 2022 kokouksessaan 25.10.2021.

Kaupunkitasoisesti vuoden 2022 talousarvion sekä vuosien 2023–2024 taloussuunnitelman kehysohjeessa ja laskelmissa ei ole huomioitu Sote- ja pelastustoimen uudistusta, se huomioidaan kaupunginhallitukselle 11.10.2021 vietävässä kehyksessä. Hyvinvoinnin ja terveyden toimialan palvelujen siirtyessä vuonna 2023 Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueelle, lautakunnalle rajoittuu käsiteltäväksi ja päätettäväksi vain yhden vuoden, eli vuoden 2022 talousarvio.

Kehyksen käsittelyaikataulusta johtuen toimialojen talousarvioesityksiä ei voida laatia valtuuston hyväksymän kehysten mukaisesti. Toimialojen talousarvioesitykset pohjautuvat kaupunginjohtajan elokuussa antamaan kehysohjeeseen. Lautakuntien tekemät talousarviopäätökset voidaan huomioida vain valtuuston 25.10.2021 päättämän kehysten mukaisesti.

Määrärahojen kohdistaminen

Hyvinvoinnin ja terveyden toimialan toiminta, strategia ja tavoitteet suunnittelukaudella pohjautuvat Espoo-tarinaan sekä siitä johdettuun hyvinvoinnin ja terveyden toimialan tarinaan, joiden päivitystyö valmistuu valtuustokauden vaihduttua vuoden loppuun mennessä. Vuoden 2022 talousarvio on laadittu epävarmassa taloudellisessa tilanteessa. Talousarvio ei sisällä koronan aiheuttamia menoja tai vastaavia tuloja. Toimialan menokehys on valmisteltu Taloudellisesti kestävä Espoo – ohjelman mukaan perustuen ikäryhmittäiseen väestön tai palvelutarpeen kasvuun, kustannus- ja palkkakehityksen huomioivaan peruspalvelujen hintaindeksin muutokseen sekä Take- tuottavuustavoitteisiin. Taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteuttaminen yhtäaikaaisesti sisältää huomattavaa epävarmuutta. Talousarvion ylittymisen ja toiminnallisten tavoitteiden saavuttamatta jäämisen riski on ilmeinen.

Palvelutuotteiden määrien ja yksikköhintojen toteutuminen edellyttää huomattavaa onnistumista palvelutuotannon tehostamisessa sekä palvelujen kysynnän tai tarjonnan rajaamista.

Hyvinvoinnin ja terveyden toimialan tulot ja menot vuosina 2020–2022

HYVINVOINNIN JA TERVEYDEN TOIMIALA					
1000 euroa	TOT-2020	TA-2021	TA-2022	muutos% 21–22	€muutos 21–22
Toimintatulot	67 399	78 457	70 427	-10,2 %	-8 030
Toimintamenot	865 296	886 584	911 110	2,8 %	24 526
Toimintakate	-797 897	-808 126	-840 683	4,0 %	

Vuoden 2022 hyvinvoinnin ja terveyden toimialan toimintakate on -840,7 milj. euroa. Toimintakate heikkenee vuoden 2021 muutettuun talousarvioon verrattuna 32,6 milj. euroa (-4,0 prosenttia). Toimintakatetta heikentää palvelutarpeen kasvusta johtuva menojen nousu, joihin ei kohdistu samassa suhteessa tuottojen kasvua. Vuonna 2022 toimialan toimintatulot ovat 70,4 milj. euroa.

Vuonna 2022 hyvinvoinnin ja terveyden toimialan menomääräraha on 911,1 milj. euroa. Vuoden 2021 talousarvioon verrattuna toimialan menot nousevat 24,5 milj. euroa eli 2,8 prosenttia.

Toimialan menoja kasvattavat määrällisesti eniten erikoissairaanhoidon menot, menokasvu 11,2 milj. euroa vuoden 2021 talousarvioon verrattuna (+3,6 prosenttia). Menokasvu on suuri myös vanhusten pitkäaikaishoidossa, jossa menokasvu on 4,6 milj. euroa vuoden 2021 talousarvioon verrattuna (+5,9 prosenttia).

Vanhusten palvelujen menokasvu vuoden 2021 muutettuun talousarvioon nähden on 9,2 milj. euroa (+4,6 prosenttia). Vanhusten palvelujen lisäys kohdistuu eniten pitkäaikaishoitoon. Perusterveydenhuollon menot kasvavat 6,2 milj. euroa vuoden 2021 talousarvioon nähden (+5,1 prosenttia). Suurimmat lisäykset tulevat avosairaanhoidon ja suun terveydenhuoltoon. Perhe- ja sosiaalipalveluiden menokasvu on 6,0 milj. euroa (+2,6 prosenttia). Kustannusnousu johtuu pääosin panostuksesta lasten ja lapsiperheiden tarvelähtöisiin palveluihin.

Toimialan toimintamenot tulosyksiköittäin vuosina 2020–2022

HYVINVOINNIN JA TERVEYDEN TOIMIALA					
1000 euroa	TOT-2020	TA-2021	TA-2022	muutos% 21–22	€muutos 21–22
Vanhusten palvelut	193 127	198 906	208 096	4,6 %	9 189
Terveyspalvelut	434 079	435 726	453 128	4,0 %	17 402
Perhe- ja sosiaalipalvelut	227 296	231 666	237 672	2,6 %	6 006
Esikunta	10 794	20 285	12 215	-39,8 %	-8 070
YHTEENSÄ	865 296	886 584	911 111	2,8 %	24 527

Talousarviovalmistelun jatkuminen

Lautakunta antaa esityksensä talousarvioksi 22.9.2021. Kaupunginjohtajan esitys julkaistaan 4.11.2021. Kaupunginhallitus käsittelee talousarviota kahdessa kokouksessaan 8.11. ja 29.11.2021. Valtuuston

neuvottelutoimikunta käsittelee talousarvioesitystä marraskuussa.
Valtuusto päättää talousarviosta alustavasti kokouksessaan 8.12.2021.

Kaupunginvaltuusto päättää taloussuunnitelman osana talousarvion sitovuudesta, seurannasta sekä noudattamista koskevista ohjeista. Lautakunnat ja johtokunnat hyväksyvät tulosityksiköidensä käyttösuunnitelmat sekä käyttötalouden että investointien osalta valtuuston vahvistaman talousarvion puitteissa.

Lautakunnat ja johtokunnat esittävät oman tehtäväalueensa raportit osana kaupungin kuukausiraportointia kaupunginhallituksen ja valtuuston käsiteltäväksi. Näiden raporttien lisäksi lautakuntien ja johtokuntien tulee voimassa olevan valtuuston päätöksen mukaan käsitellä määrärahojen ja tuloarvioiden, tulostavoitteiden ja niihin olennaisesti vaikuttavien toimintojen kehittymistä ja toteutumista.

Päätöshistoria